

HE 23/2012 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2012
LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen lisätalousarvioksi vuodelle 2012.

Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 2012

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Valtiovarainministeri *Jutta Urpilainen*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2012 lisätalousarvioksi.

Vuonna 2012 talous kasvaa hitaasti ja kasvu on hyvin pitkälti yksityisen kulutuksen varassa. Suomen tärkeiden kauppakumppaneiden talouskehitys hiipuu. Heikon vientikehityksen seurauksena ulkoinen tasapaino jää lievästi alijäämäiseksi. Työttömyysaste nousee hieman.

Hidastuva talouskasvu heikentää julkisen talouden rahoitusasemaa v. 2012. Samalla julkisyhteisöjen velka kasvaa edelleen suhteessa kokonaistuotantoon.

Lisätalousarvioesityksessä varsinaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavaksi nettomääräisesti 96,5 milj. eurolla. Korkotulojen lähdeverojen arviota ehdotetaan alennettavaksi 60 milj. eurolla johtuen alentuneesta korkotasolelutuksesta sekä saaduista kertymätiedoista. Arvonlisäveron kertymääräarviota korotetaan 126 milj. eurolla kertymätietojen ja tarkentuneen tulopohjaennusteen johdosta. Arviota ajoneuvoverokertymästä korotetaan 42 milj. eurolla saatujen kertymätietojen pohjalta. Muista lainoista kertyvien korkotulojen arviota alennetaan 14 milj. eurolla ja arviota talletuksien korkotuloista 71 milj. eurolla. Talletuskorkotulojen alentumisen taustalla on tärkeimpänä tekijänä alentunut arvio kassan sijoituksille sovellettavasta korkotasosta. Arvioita muista lainoista maksettavista lyhennyksistä korotetaan 73,5 milj. eurolla johtuen pääasiassa Islannin ennaikaisesti maksamasta lainanlyhennyksestä.

Varsinaisten tulojen 96,5 milj. euron korotus ja määrärahojen 224,2 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2012 lisätalousarvioesitys on n. 128 milj. euroa alijäämäinen ja lisää nettolainanottoa. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2012 arvioidaan n. 7,5 mrd. euroa, jolloin valtionvelan määrä vuoden lopussa olisi n. 87 mrd. euroa eli n. 44 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Talouden näkymät

Tuloarviot

Tasapaino ja valtionvelka

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2010	2011	2012	2012	2012
	Tilinpäätös	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
Määrärahat yhteensä					
(pl. valtionvelan vähentäminen)	49 880	51 417	52 517	224	52 742
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	1 890	1 976	2 185	-	2 185
Tuloarviot yhteensä					
(pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	39 051	44 988	45 167	97	45 263
— Verotulot	32 207	36 263	38 137	108	38 245
— Muut tulot	6 844	6 928	7 030	-12	7 018
— Kumulatiivisen ylijäämän käyttö	-	1 797	-	-	-
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom. 15.03.01)	11 272	6 429	7 351	128	7 479
— Nettolainanotto	11 038	6 529	7 401	128	7 529
— Velanhallinta	234	-100	-50	-	-50

Vaalikauden kehys

Lisätalousarvioesityksessä kehukseen luettavia menoja ehdotetaan lisättävän n. 94 milj. eurolla, jolloin vuoden 2012 kehysmenojen taso olisi 42 067 milj. euroa. Menokehys vuodelle 2012 olisi 42 188 milj. euroa. Liikenneinfrastruktuurin kehittämisen, korjaushankkeiden, kestäväen puuntuotannon tukemisen, vesihuoltotöiden ja Metsähallituksen luontopalveluiden hankkeiden kertaluonteiset lisäpanostukset, yhteensä 54 milj. euroa, voidaan kattaa vuodelta 2011 käyttämättä jääneestä kertaluonteisiin menoihin käytettävissä olevasta jakamattomasta varauksesta. Näin ollen vuoden 2012 kehystasoa korotetaan teknisesti 54 milj. eurolla 42 242 milj. euroon. Jakamattomaksi varaukseksi jää 175 milj. euroa.

Panostuksia työllisyyttä tukeviin toimenpiteisiin ja yritysrahoitukseen

Poliisin talouden tasapainottamiseksi ja toimintakyvyn turvaamiseksi ehdotetaan 9,9 milj. euron lisäystä määrärahoihin.

Suomen ja Venäjän välisen rajaliikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä rajaliikenteen, kaupan ja matkailun kasvuedellytysten parantamiseksi ehdotetaan 11,3 milj. euron lisämäärärahaa. Lisämäärärahasta 6,3 milj. euroa kohdennettaisiin kansainvälisten rajanylityspaikkojen kehittämiseen ja 5 milj. euroa käytettäisiin Nuijamaan rekkakaistan rakentamiseen. Edelleen ehdotetaan 0,7 milj. euron lisämäärärahaa ulkomaankaupan kuljetuksille tärkeän Vuosaaren sataman erikoiskuljetusten reitin parantamiseen.

Koulurakennusten v. 2012 alkaviin korjaushankkeisiin ehdotetaan kertaluonteista 20 milj. euron lisäystä määrärahaan. Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden v. 2012 alkaviin korjaushankkeisiin ehdotetaan vastaavasti 10 milj. euron kertaluonteista määrärahaa.

Museoviraston toiminnan vakauttamiseen ehdotetaan 0,8 milj. euron lisäystä.

Nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön ehdotetaan 2 milj. euron määrärahalisäystä n. 50 pajaohjaajan palkkaamiseen.

Työllisyyden edistämiseksi tukea taimikon hoitoon ja nuoren metsän kunnostukseen ehdotetaan lisättäväksi 5 milj. eurolla. Vesi- huollon ja alueiden työllisyyden parantamiseksi ehdotetaan lisättäväksi vesihuoltohankkeiden tukea n. 3 milj. eurolla.

Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden myöntämisvaltuuteen ehdotetaan 7 milj. euron lisäystä ja 0,7 milj. euron määrärahaa äkillisten rakennemuutosalueiden tukemiseen.

Pysyväksi tarkoitetun Finnvera Oyj:n varainhankintaan perustuvan viennin jälleenrahoitusjärjestelmän käynnistymisen viivästymisen johdosta ehdotetaan, että otetaan tilapäisesti käyttöön valtion talousarviosta myönnettäviin luottoihin perustuva viennin jälleenrahoitusjärjestelmä. Vastaava järjestelmä on ollut käytössä vuosina 2009—2011. Viennin jälleenrahoituslainojen myöntämisvaltuudeksi ehdotetaan 1 mrd. euroa ja lainojen nostoihin arvioidaan kuluvana vuonna käytettävän 100 milj. euroa. Tarkoituksena on, että Finnveran varainhankintaan perustuvan pysyvän viennin jälleenrahoitusjärjestelmän käynnistymisen myötä tilapäisen järjestelyn käyttö lopetetaan.

Suomen Teollisuussijoitus Oy:n pääomittamiseen ehdotetaan 30 milj. euron lisäystä, jolla mahdollistetaan lisäpanostukset kaivosteollisuuteen.

Metsähallituksen julkisiin hallintotehtäviin ehdotetaan ympäristöministeriön hallinnonalalla 2 milj. euron lisäystä nuorten työllistämishankkeen rahoittamiseksi. Hankkeella työllistettäisiin yhteensä n. 150 nuorta eli n. 50 henkilötyövuoden verran luonnonhoitohankkeissa ja luontokeskusten asiakaspalvelutehtävissä. Lisäksi ehdotetaan 0,6 milj. euroa Kolilla sijaitsevan, Metsähallituksen omistuksessa olevan, hotellin peruskorjaukseen. Pallas-Yllästunturin kansallispuistomatkaailun edellytyksiä luovan infrastruktuurin kehittämiseen ehdotetaan 1,1 milj. euroa.

Ammatillisen lisäkoulutuksen opiskelupaikkojen lisäämiseksi määrärahaan ehdotetaan 2 milj. euron korotusta. Koulutuspaikat kohdennettaisiin alueellisesti ja alakohtaisesti mahdollisimman tehokkaasti työllistymisen edellytyksiä parantavaan koulutukseen.

Työllistämis-, koulutus- ja erityistoiminen määrärahaan ehdotetaan 24 milj. euron lisäystä, joka suunnataan erityisesti taloudellisen kasvun ja työllisyyden lisäämiseen. Lisämäärärahasta 7,2 milj. euroa käytettäisiin aikuiskoulutuksen hankintaan, 16,2 milj. euroa työllistämiseen eri sektoreille, 2,6 milj. euroa starttirahaan sekä 0,6 milj. euroa julkisten työvoimapalveluiden erityistoimiin. Toimenpiteiden piirissä olevien määrä kasvaisi keskimäärin 1 780 henkilöllä vuodessa.

Työllisyys- ja koulutus-
poliittiset toimenpiteet

Eduskunnan vuodelle 2012 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

	Pääluokka	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
21.	Eduskunta	143 404 000		143 404 000
22.	Tasavallan presidentti	19 290 000		19 290 000
23.	Valtioneuvoston kanslia	82 348 000		82 348 000
24.	Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 276 270 000		1 276 270 000
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	859 936 000		859 936 000
26.	Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 248 433 000	9 900 000	1 258 333 000
27.	Puolustusministeriön hallinnonala	2 849 438 000		2 849 438 000
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	16 216 470 000	434 000	16 216 904 000
29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 643 720 000	25 432 000	6 669 152 000
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 708 284 000	8 065 000	2 716 349 000
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 385 440 000	12 000 000	2 397 440 000
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 342 198 000	154 700 000	3 496 898 000
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	12 282 028 000	10 000 000	12 292 028 000
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	275 638 000	3 700 000	279 338 000
36.	Valtionvelan korot	2 184 600 000		2 184 600 000
Yhteensä		52 517 497 000	224 231 000	52 741 728 000

Eduskunnan vuodelle 2012 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

	Osasto	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	38 137 048 000	108 000 000	38 245 048 000
12.	Sekalaiset tulot	4 859 936 000		4 859 936 000
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	1 964 600 000	-85 000 000	1 879 600 000
15.	Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	205 000 000	73 500 000	278 500 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)		45 166 584 000	96 500 000	45 263 084 000
15.03.01	Nettolainanotto ja velanhallinta	7 350 913 000	127 731 000	7 478 644 000
Yhteensä		52 517 497 000	224 231 000	52 741 728 000

Vuoden 2012 lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11		€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT		108 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot		-60 000 000
03. Korkotulojen lähdevero, vähennystä		-60 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut		126 000 000
01. Arvonlisävero, lisäystä		126 000 000
10. Muut verot		42 000 000
07. Ajoneuvovero, lisäystä		42 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	-85 000 000
01. Korkotulot	-85 000 000
05. Korot muista lainoista, vähennystä	-14 000 000
07. Korot talletuksista, vähennystä	-71 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	201 231 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	73 500 000
04. Muiden lainojen lyhennykset, lisäystä	73 500 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	127 731 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä	127 731 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**224 231 000**

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 26		€
26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		9 900 000
10. Poliisitoimi		9 900 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		9 900 000

Pääluokka 28		
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		434 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle		434 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä		434 000

Pääluokka 29		
29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA		25 432 000
10. Yleissivistävä koulutus		20 000 000
01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		—
34. Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		20 000 000
30. Aikuiskoulutus		2 000 000
31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha), lisäystä		2 000 000
80. Taide ja kulttuuri		1 432 000
04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		800 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		632 000
91. Nuorisotyö		2 000 000
51. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		2 000 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	8 065 000
50. Vesitalous	3 065 000
31. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 065 000
60. Metsätalous	5 000 000
44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	12 000 000
10. Liikenneverkko	12 000 000
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	12 000 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	154 700 000
30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka	154 700 000
45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	700 000
51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	24 000 000
80. Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitustoimintaan (arviomääräraha), lisäystä	100 000 000
88. Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	10 000 000
60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	10 000 000
37. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon korjaushankkeisiin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	10 000 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 700 000
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	3 700 000
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 700 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**224 231 000**

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

<i>03. Korkotulojen lähdevero</i>	2012 I lisätalousarvio	-60 000 000
Momentilta vähennetään 60 000 000 euroa.	2012 talousarvio	270 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Tuloarvion aleneminen	2011 III lisätalousarvio	-40 000 000
aiheutuu alentuneesta korkotaso-oletuksesta	2011 talousarvio	240 000 000
sekä ennakoitua heikommista tammi- ja helmi-	2010 tilinpäätös	205 459 135
kuun verokertymistä.		

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

<i>01. Arvonlisävero</i>	2012 I lisätalousarvio	126 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	2012 talousarvio	15 712 000 000
126 000 000 euroa.	2011 IV lisätalousarvio	83 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Tuloarvion korotus pe-	2011 III lisätalousarvio	48 000 000
rustuu vuoden 2011 tilinpäätöstietojen sekä	2011 II lisätalousarvio	303 000 000
yksityistä kulutusta koskevan ennusteen muut-	2011 talousarvio	14 571 000 000
tumisen pohjalta tarkentuneeseen tuottoarvi-	2010 tilinpäätös	13 710 451 825
oon.		

10. Muut verot

<i>07. Ajoneuvovero</i>	2012 I lisätalousarvio	42 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	2012 talousarvio	770 000 000
42 000 000 euroa.	2011 talousarvio	706 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Tuloarvion korotus perustuu vuoden 2011 tilinpäätöstietojen pohjalta tarkentuneeseen ajoneuvoveron tuottoarvioon.	2010 tilinpäätös	691 297 981

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

<p><i>05. Korot muista lainoista</i></p> <p>Momentilta vähennetään 14 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Tuloarvion vähennys joh- tuu muiden valtioiden lainoista saatavia korko- tuloja koskeneen arvion muuttumisesta. Euro- ryhmän 21 päivänä helmikuuta tekemän pää- töksen mukaisesti Kreikan ja euroalueen jäsenvaltioiden välisen kahdenvälisen lainajär- jestelyn ehtoja muutettiin osana Kreikan talou- den sopeuttamisohjelmalle myönnettävää ra- hoitustukijärjestelyä.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">2012 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-14 000 000</td> </tr> <tr> <td>2012 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">76 000 000</td> </tr> <tr> <td>2011 IV lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">7 000 000</td> </tr> <tr> <td>2011 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">43 600 000</td> </tr> <tr> <td>2011 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">8 180 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">23 667 453</td> </tr> </table> <p><i>07. Korot talletuksista</i></p> <p>Momentilta vähennetään 71 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Tuloarvion vähennys pe- rustuu alentuneisiin oletuksiin korkotasosta sekä kassan koosta. Helmikuun loppuun men- nessä momentille oli kertynyt 12,4 milj. euroa. Loppuvuodelle oletetaan korkokannan olevan keskimäärin 0,2 % ja kassan koon 7,5 mrd. eu- roa. Korkotuloennuste koko vuodelle 24,9 milj. euroa.</p>	2012 I lisätalousarvio	-14 000 000	2012 talousarvio	76 000 000	2011 IV lisätalousarvio	7 000 000	2011 I lisätalousarvio	43 600 000	2011 talousarvio	8 180 000	2010 tilinpäätös	23 667 453
2012 I lisätalousarvio	-14 000 000												
2012 talousarvio	76 000 000												
2011 IV lisätalousarvio	7 000 000												
2011 I lisätalousarvio	43 600 000												
2011 talousarvio	8 180 000												
2010 tilinpäätös	23 667 453												

	talousarvio	I lisätalousarvioesitys
Keskikassa, milj. euroa	8 000	7 500
Keskimääräinen korkotasoa, %	1,2	0,33

2012 I lisätalousarvio	-71 000 000
2012 talousarvio	96 000 000
2011 IV lisätalousarvio	-5 000 000
2011 talousarvio	90 000 000
2010 tilinpäätös	41 700 689

Osasto 15

LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

<i>04. Muiden lainojen lyhennykset</i>	2012 I lisätalousarvio	73 500 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	2012 talousarvio	96 500 000
73 500 000 euroa.	2011 I lisätalousarvio	20 970 000
<i>Selvitysosa:</i> Aiemmin arvioidusta poiketen, Islanti lyhentää lainaansa ennenaikaisesti 66 milj. eurolla vuonna 2012. Myös arvio viennin jälleenrahoituksen lainojen lyhennyksestä on kasvanut.	2011 talousarvio	40 433 000
	2010 tilinpäätös	73 069 430

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta
Momentille merkitään lisäystä 127 731 000 euroa.

Selvitysosa: Nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään lisäystä 127 731 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 7 528 644 000 euroa vuonna 2012. Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä on 7 478 644 000 euroa vuonna 2012.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto	7 529
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	7 479
2012 I lisätalousarvio	127 731 000
2012 talousarvio	7 350 913 000
2011 IV lisätalousarvio	-68 419 000
2011 III lisätalousarvio	-1 700 392 000
2011 II lisätalousarvio	-814 591 000
2011 I lisätalousarvio	941 356 000
2011 talousarvio	8 070 625 000
2010 tilinpäätös	11 272 089 212

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 26 SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu poliisin toimintakyvyn varmistamisesta ja talouden tasapainottamisesta. Lisäys on osa vuosina 2012—2016 toteutettavaa poliisin talouden tasapainottamis- ja sopeuttamisohjel-

maa, jonka tavoitteena on säilyttää poliisin toiminnalliset tulokset hyvällä tasolla.

2012 I lisätalousarvio	9 900 000
2012 talousarvio	702 462 000
2011 III lisätalousarvio	9 860 000
2011 talousarvio	687 053 000
2010 tilinpäätös	688 133 000

Päälukokka 28
VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

<i>30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu</i> (arviomääräraha)	2012 I lisätalousarvio	434 000
Momentille myönnetään lisäystä 434 000 euroa.	2012 talousarvio	203 250 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2012 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän muutoksesta.	2011 IV lisätalousarvio	581 000
	2011 III lisätalousarvio	-62 000
	2011 II lisätalousarvio	3 809 000
	2011 I lisätalousarvio	-1 019 000
	2011 talousarvio	191 053 000
	2010 tilinpäätös	175 028 505

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Yleissivistävä koulutus

01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2012 saa tehdä Haukkarannan koulun väliaikaisista tilajärjestelyistä aiheutuvia vuokrasopimuksia, joista aiheutuu valtiolle menoja vuositasolla enintään 820 000 euroa vuosina 2012—2015.

Selvitysosa: Valtuus aiheutuu Haukkarannan koulun tilajärjestelyihin vuoden 2011 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetyn valtuuden uusimisesta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 I lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	47 403 000
2011 III lisätalousarvio	666 000
2011 talousarvio	45 610 000
2010 tilinpäätös	46 860 000

34. Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 euroa.

Selvitysosa: Valtionavustusta on tarkoitus myöntää vuonna 2012 alkaviin oppilaitosten korjaushankkeisiin.

2012 I lisätalousarvio	20 000 000
2012 talousarvio	58 000 000
2011 talousarvio	53 200 000
2010 tilinpäätös	55 700 000

30. Aikuiskoulutus

31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijatyövuosia on enintään 16 450,

josta liikenneopettajakoulutukseen enintään 150 opiskelijatyövuotta.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ammatilliseen lisäkoulutukseen lisäämisestä 200 opiskelijatyövuodella äkillisen rakennemuutoksen vaikutusten lieventämiseksi ja työllistyvyyden edistämiseksi.

2012 I lisätalousarvio	2 000 000
2012 talousarvio	152 775 000
2011 talousarvio	148 629 000
2010 tilinpäätös	146 191 944

80. Taide ja kulttuuri

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu viraston toiminnan vakauttamisesta.

2012 I lisätalousarvio	800 000
2012 talousarvio	19 938 000
2011 III lisätalousarvio	261 000
2011 talousarvio	19 813 000
2010 tilinpäätös	19 632 000

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 632 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään Pietari-säätiön toiminnan kertaluonteiseen tukemiseen.

2012 I lisätalousarvio	632 000
2012 talousarvio	8 676 000
2011 talousarvio	9 475 000
2010 tilinpäätös	10 375 000

91. Nuorisotyö

51. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään noin 50 pajaohjaajan kertaluonteiseen palkkaamiseen.

2012 I lisätalousarvio	2 000 000
2012 talousarvio	17 523 000
2011 talousarvio	13 323 000
2010 tilinpäätös	18 023 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

50. Vesitalous

31. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 065 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää nopeasti aloitettavien vesihuoltohankkeiden tukemiseen. Hankkeet palvelevat

vesihuollon alueellista kehittämistä ja vesihuollon turvaamista erityistilanteissa sekä edistävät viemäriverkostojen laajentamista haja-asutusalueilla. Hankkeiden rakennusaikainen työllisyysvaikutus on noin 35 henkilövuotta.

Lisämäärärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

	Kokonais- kustannusarvio	Valtion osuus
— Pihlajaveden aseman jätevedenpuhdistamo ja viemärin runkolinja, Keuruu	250	125
— Kauhavan haja-aseutusalueen viemärintihanke, Kauhava	4 400	2 000
— Muroleen alueen vesihuolto, Ruovesi	230	115
— Uittosalmen alueen vesihuolto, Mänttä—Vilppula	250	125
— Vaivio—Härkinvaara vesihuolto, Liperi	1 900	700
Yhteensä	7 030	3 065

2012 I lisätalousarvio	3 065 000
2012 talousarvio	14 008 000
2011 talousarvio	20 158 000
2010 tilinpäätös	19 158 000

60. Metsätalous

44. Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää muun muassa taimikon hoidon ja nuoren metsän kunnostuksen työmäärien lisäämiseen. Lisäys mahdollistaa työmäärien lisää-

misen noin 22 000 hehtaarilla. Töiden suora työllisyysvaikutus on noin 300 henkilötyövuotta.

2012 I lisätalousarvio	5 000 000
2012 talousarvio	62 230 000
2011 III lisätalousarvio	6 250 000
2011 talousarvio	76 030 000
2010 tilinpäätös	80 251 342

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Liikenneverkko

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 12 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta 700 000 euroa on tarkoitettu Vuosaaren sataman erikoiskuljetusten reitin parantamiseen. Lisämäärärahasta 6 300 000 euroa on tarkoitettu kansainvälisten rajanylityspaikkojen kehittämiseksi palvelemaan rajaliikenteen sujuvuutta, turvallisuutta ja mahdollistamaan rajakaupan kasvua. Hankkeet ovat pääosin ENPI-

ohjelmaan kuuluvia kohteita. Lisämäärärahasta 5 000 000 euroa on tarkoitettu käytettäväksi Nuijamaan rekkakaistan rakentamiseen.

2012 I lisätalousarvio	12 000 000
2012 talousarvio	933 060 000
2011 III lisätalousarvio	16 379 000
2011 talousarvio	907 577 000
2010 tilinpäätös	912 052 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 700 000 euroa.

Valtuus. Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2012 saa Kainuun hallintokokeiluhanketta lukuun ottamatta tehdä enintään 29 178 000 euron arvosta sitoumuksia valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain mukaisiin avustuksiin.

Selvitysosa: Määrärahan 700 000 euron ja myöntämisvaltuuden 7 000 000 euron lisäys on tarkoitus käyttää äkillisestä rakennemuutoksesta aiheutuvien työpaikkamenetysten korvaamisesta aiheutuviin menoihin. Lisävaltuutta tarvitaan työpaikkamenetyksistä kärsivillä äkillisen rakennemuutoksen alueilla taloudellista kasvua ja uusia työpaikkoja luoviin, lähinnä pk-yrityksille myönnettäviin, yritysten kehittämisasiavustuksiin. Tarkoituksena on lisäksi lisätä rahoitusmarkkinoiden toimintaa täydentävien Finnveran lainojen ja takausten käyttöä äkillisen rakennemuutoksen alueiden alkavien ja kasvavien yritysten investointi- ja käyttöpääomarahoitukseen toteuttamisessa. Lisäksi tavoitteena on kohdentaa rakennerrahasto-ohjelmista yhteensä 5 000 000 euroa lisärahoituksena äkillisen rakennemuutoksen alueille taloudellista kasvua ja työllisyyttä lisääviin yritysten investointi- ja kehittämishankkeisiin.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 700 000 euroa

vuonna 2012, 2 800 000 euroa vuonna 2013, 2 625 000 euroa vuonna 2014 ja 875 000 euroa vuonna 2015.

2012 I lisätalousarvio	700 000
2012 talousarvio	40 400 000
2011 talousarvio	41 900 000
2010 tilinpäätös	25 551 112

51. Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 24 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää julkisesta työvoimapaikasta annetun lain 7 luvun 4 §:n mukaiseen työttömien työllistämiseen valtion virastoille ja laitoksille enintään 1 100 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen enintään 2 500 euron suuruisen kuukausipalkan mukaisesti sekä työn järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Valtuus. Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2012 saa julkisten työvoimapaikallisten ja niitä täydentävien palvelujen hankinnasta aiheutua valtiolle Kainuun hallintokokeilun piiriin kuuluvia työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintoja lukuun ottamatta menoja vuoden 2012 jälkeen enintään 99 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvioidusta työttömien työnhakijoiden

määrän kasvusta. Lisämääräraha suunnataan erityisesti taloudellisen kasvun ja työllisyyden lisäämiseen. Lisämäärärahasta arvioidaan käytettävän työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintaan yhteensä 7 207 000 euroa, josta 6 178 000 euroa ammatilliseen koulutukseen ja 1 029 000 euroa valmentavaan koulutukseen. Työllistämiseen arvioidaan käytettävän yhteensä 16 193 000 euroa, josta 7 251 000 euroa palkkatukeen yksityiselle sektorille, 4 072 000 euroa kunnille ja kuntayhtymille, 2 241 000 euroa valtiolle sekä 2 629 000 euroa starttirahaan. Julkisten työvoimapalvelujen erityistoimiin arvioidaan käytettävän 600 000 euroa. Tältä momentilta rahoitettavissa toimenpiteissä olevien määrän arvioidaan kasvavan 1 780 henkilöllä keskimäärin vuodessa. Muilta momenteilta rahoitettavien toimenpiteiden määrän arvioidaan automaattisten tekijöiden vuoksi nousevan vastaavasti 2 580 henkilöllä. Lisäksi tarkoituksena on, että EU:n rakennerahasto-ohjelmien toimenpiteiden määrää nostetaan. Pyrkimyksenä on pitää yllä riittävää aktiivointia arvioidusta työttömien työnhakijoiden määrän kasvusta huolimatta. Kun työttömyysaste laskee, määrärahatasoa on tarkoitus tarkistaa alaspäin.

Työttömien työllistämisen lisäys valtion virastoihin ja laitoksiin on enintään 79 henkilötyövuotta. Myöntämisvaltuuden lisäys 7 000 000 euroa on tarkoitus käyttää työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintaan.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 5 000 000 euroa vuonna 2013 ja 2 000 000 euroa vuonna 2014.

2012 I lisätalousarvio	24 000 000
2012 talousarvio	485 437 000
2011 III lisätalousarvio	—
2011 II lisätalousarvio	28 000 000
2011 talousarvio	535 338 000
2010 tilinpäätös	538 081 215

80. Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitustoimintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 euroa.

Valtuus. Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2012 saadaan tehdä lainojen myöntämispäätöksiä 1 000 000 000 euron määrästä sellaisten julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetussa laissa (1543/2011) tarkoitettujen hankkeiden osalta, jotka ovat jo vireillä Suomen Vientiluotto Oy:ssä tai tulevat vireille vuoden 2012 aikana. Lainavaltuuden puitteissa myönnettävät lainat voidaan myöntää Yhdysvaltain dollareina laskettuna nostopäivän kurssiin.

Selvitysosa: Vientihankkeiden ns. jälleerahoitusmallissa Suomen Vientiluotto Oy jälleerahoittaa koti- ja ulkomaisen luotto- tai rahoituslaitoksen suomalaisen pääomatavara-vientiin järjestämiä ostajaluottoja OECD-ehdoin. Jälleerahoitus toteutetaan Suomen Vientiluotto Oy:lle myönnettyillä lainoilla.

Lainan maksatus tapahtuu samassa aikataulussa Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämän jälleerahoituksen kanssa. Suomen Vientiluotto Oy:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on OECD-ehdoisen vientiluoton määrä edellyttäen, että Finnvera Oyj antaa Suomen Vientiluotto Oy:lle täyden takuun. Lisäksi edellytetään, että jälleerahoituksen saava pankki täyttää riittävät vakavaraisuutta ja taloudellista toimintakykyä koskevat vaatimukset.

Jälleerahoitusmallin käyttöönotto on väliaikaista ja liittyy Finnvera Oyj:n varainhankintaan perustuvan, pysyvän luottomuotoisen vienninrahoituksen käynnistymisessä tapahtuneeseen viivästymiseen. Kun luottomuotoinen vienninrahoitus on saatu toimintaan, jälleerahoitusmallin käyttö lopetetaan.

Valtuudesta arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 400 000 000 euroa vuonna 2013 ja 500 000 000 euroa vuonna 2014.

2012 I lisätalousarvio	100 000 000
2012 talousarvio	400 000 000
2011 talousarvio	500 000 000
2010 tilinpäätös	4 143 520

88. *Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 30 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Teollisuussijoitus Oy:n osakepääoman korottamiseen ja yhtiön kaivosalan hankkeisiin sijoittavaan ohjelmaan sekä kaivosalan yritysten liiketoiminta- ja kasvurahoituksen varmistamiseen.

Selvitysosa: Hallitusohjelman mukaan valtio vahvistaa osallistumistaan kotimaisen kaivosteollisuuden arvoketjuun vauhdittamalla kaivosprojekteja ja edistämällä kaivosalan kotimaista omistusta.

2012 I lisätalousarvio	30 000 000
2011 III lisätalousarvio	—
2010 tilinpäätös	20 000 000

Pääloukka 33
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

<p><i>37. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon korjaushankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)</i></p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämääräraha on kertaluonteinen ja tarkoitus käyttää vuonna 2012 al-</p>	<p>kaviin sosiaali- ja terveyshuollon toimintayksiköiden korjaushankkeisiin.</p> <p>2012 I lisätalousarvio 10 000 000</p> <p>2012 talousarvio 10 000 000</p> <p>2011 talousarvio —</p> <p>2010 tilinpäätös —</p>
--	--

Pääluokka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

52. *Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta on tarkoitus käyttää 600 000 euroa valtion omistuksessa olevan hotelli kiinteistö Kolin peruskorjaustoimenpiteisiin, 1 100 000 euroa Pallas-Yllästunturin kansainväliselle kansallispuistomatkailulle edellytyksiä luovan infrastruktuurin kehittämiseen ja 2 000 000 euroa erityisesti nuorten työllistämiseen luonnonhoitohankkeissa sekä luontokeskusten asiakaspalvelutehtävissä.

Kansallispuistoilla on merkittäviä alue- ja paikallistaloudellisia vaikutuksia. Vuonna 2011 tehdyn selvityksen mukaan panostukset puistojen palvelurakenteisiin, luontokeskuksiin ja asiakaspalveluihin palautuvat moninkertaisesti takaisin yritystoimintana ja työpaik-

koina. Hotelli Kolin korjauksella arvioidaan työllistettävän hankkeen rakennusaikana seitsemän henkilötyövuotta. Hankkeen toteutus turvaa kolme nykyistä työpaikkaa ja investoinnin välillisten vaikutusten seurauksena arvioidaan syntyvän kolme uutta työpaikkaa. Pallas-Yllästunturin hankeaikainen työllisyysvaikutus on 10 henkilötyövuotta. Nuorten työllistämishankkeessa työllistetään yhteensä noin 150 nuorta työtöntä kaikkiaan 600 henkilötyövuoden eli noin 50 henkilötyövuoden verran, mikä tarkoittaa keskimäärin neljän kuukauden työjaksoa henkilöä kohden.

2012 I lisätalousarvio	3 700 000
2012 talousarvio	27 832 000
2011 III lisätalousarvio	237 000
2011 talousarvio	25 867 000
2010 tilinpäätös	28 456 000